

مدیریت امور کارکنان چیست؟

بدون تردید نیروی انسانی شریفترین، مهمترین و ارزشمندترین عامل بین عوامل و منابع مختلف تولید می باشد. این عامل به همراه عوامل و امکانات مادی همچون پول، مواد خام اولیه، ابزار و وسایل، ماشین آلات و تجهیزات ساختمان، مکان و ... به اهداف و خواسته های سازمانها که ارائه بازده و محصولات با حداکثر کارایی به مردم جوامع به صورت کالاها و خدمات است، جنبه تحقق می بخشد. این کالاها یا خدمات در جهت ارضای قسمتی از نیازهای مردم جامعه، که خود جزیی از آنها هستند مورد استفاده واقع می شود. در هر سازمان منابع مادی را می توان با استفاده از فنون و روشهای جدید به صورت بهتری بکار گرفت. لکن استفاده از منابع انسانی مستلزم ابتکار و پیروی از فلسفه مناسبی است. زیرا افراد بشر چون احساس، عاطفه و منزلت انسانی دارند و نیز دارای قدرت تفکر، اندیشه، شعور و منطق هستند بر خلاف مواد و اشیاء از خود عکس العمل نشان می دهند و واکنش آنها در بسیاری موارد قابل پیش بینی و محاسبه نیست ضمناً به هیچ وجه هم تابع شرایط معین، محدود و محصور نمی باشد.

عامل انسانی در سازمان شامل کلیه افراد و کارکنان شاغل در سازمان اعم از مدیران، متخصصین و کارشناسان و کارمندان و کارگران در رده های مختلف شغلی می باشد. مدیریت کارکنان با اداره امور استخدامی و منابع انسانی جنبه هایی از مدیریت یا اداره امور سازمان است که با عامل انسانی در سازمان سرو کار دارد و شامل تمام امور مربوط به نیروی انسانی در سازمان همچون، طبقه بندی و ارزشیابی مشاغل، برنامه ریزی نیروی انسانی، استخدام، آموزش، ارزشیابی عملکرد کارکنان، بازنشستگی، مسائل رفاهی و غیره می شود. در حقیقت مدیریت کارکنان در برگیرنده یک رشته وظایف و عملیات مرتبط با یکدیگر درباره عامل انسانی در سازمان است و مباحث مختلف این رشته را تشکیل می دهد و یکی از مهمترین و پیچیده ترین تخصصهای مدیریت یا رشته های تخصصی علوم اداری به شمار می رود.

بطور کلی می توان چنین بیان کرد که منابع مالی اعم از سرمایه و اعتبارات، منابع فیزیکی اعم از ساختمان، ماشین آلات و فن آوری (تکنولوژی) و منابع اطلاعاتی همچون اسناد و مدارک موجود در بایگانی ها و نرم افزارهای رایانه ای هیچ یک نمی تواند بدون دخالت مستقیم انسان، سازمان را در نیل به اهدافش یاری رساند. این، منابع انسانی سازمان اعم از مدیران، سرپرستان، کارشناسان و سایر کارکنان هستند که منابع دیگر را تلفیق، ترکیب و برای نیل به اهداف سازمان هماهنگ، یکپارچه و مجهز می کنند، سازمانهای منابع انسانی در واقع یعنی هیچ و هیچ ارزشی ندارد. انسان مهمترین سرمایه سازمان است. چنانچه عامل انسانی را از سازمان حذف کنند، آنچه باقی می ماند یعنی عوامل و امکاناتی چون ساختمانها، ماشین آلات، تجهیزات، ابزار و ادوات، مواد و ... به خودی خود قابل استفاده نمی باشند و پیشیزی ارزش ندارند. انسان است که به آنها روح می دهد و از آنها در جهت ارتقاء بهبود و تکامل زندگی خویش بهره می برد. انسان بزرگترین و با ارزش ترین دارایی سازمان است که هرگز در ترازنامه ها و صورتهای سود و زیان شرکتها منعکس نمی شود. در حالی که سود آوری سازمان با انسان است و انسانها پشتوانه مطمئن و مستحکم برای حسب موفقیت یک سازمان هستند.

به طور کلی اداره امور کارکنان قسمتی از وظایف مدیریت یا جنبه هایی از حرفه مدیریت است که مربوط به عامل انسانی یا منابع انسانی و رفتار با او می باشد و عامل انسانی در سازمان شامل کلیه افراد و کارکنان شاغل در آن سازمان اعم از مدیران، متخصصان ، کارشناسان ، کارمندان و کارگران در رده های مختلف است.

هدف مدیریت کارکنان از یک سو بر خورد صحیح و رفتار منطقی با مشاغل موجود در سازمان و از سوی دیگر با شاغلین این مشاغل در سازمان می باشد . در واقع شغل و شاغل دو روی یک سکه اند که اداره امور کارکنان با آنها سروکار دارد. بخش امور کارکنان در یک سازمان می تواند برای بهبود وضعیت شغلی و شرایط محیطی پل ارتباطی بین مدیران و کارکنان محسوب شود.

دکتر حمید سرایداریان